

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Nobili Viro W. Militi de Tigne.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

clerus, inhibitione nostra contempta, nituntur eis modis omnibus obviare, fraternitati tuae per apostolica scripta mandamus quatinus si forsan illi vel alij contra formam inhibitionis praemissae praesumpserint eos indebitè molestare, tu sententias in eos temerè promulgatas secundum formam Ecclesiae auctoritate nostra relaxes, ita quòd conquerentibus satisfaciant competenter, quia dissolvi nolumus nervum ecclesiasticae disciplinae. Hanc autem jurisdictionem tibi concessam usque ad triennium volumus prorogari, ut interim cognoscamus utrum illi temerè contra istos, an illi contra illos indebitè moveantur. Salvis semper sententiis ex delegatione apostolica promulgatis. Datum Laterani 11. Idus Iunij, pontificatus nostri anno decimoquinto.

NOBILI VIRO W. MILITI
de Tigne.

Ep. ff. 115.
De jure patro-
natus.

Cum causam quae inter te ex parte una & Andegavense Capitulum ex altera super jure patronatus Ecclesiae de Tigne vertebatur felicis memoriae Celestinus Papa praedecessor noster venerabili fratri nostro Mauricio quondam Nannetensi, nunc verò Pictavensi Episcopo & conjudicibus suis duxerit committendam, ipsi partem citantes utramque, quia dictum Capitulum termino constituto non comparuit coram eis, te causa rei servandae in possessionem ejusdem Ecclesiae induxerunt, & licet idem Capitulum infra annum cautionem exposuerit standi juri, non tamen possessionem ejusdem Ecclesiae potuit adipisci, te super hoc violentiam inferente. Unde cum utriusque partis procuratores demum ad nostram praesentiam accessissent, dilectum filium nostrum Benedictum tituli sanctae Susannae Presbyterum Cardinalem eis concessimus auditorem. Qui auditis & intellectis partis rationibus utriusque, te de mandato nostro ad restituendam Ecclesiam Andegavensi Capitulo condemnavit. Cujus executionem sententiae venerabili fratri nostro Episcopo Nannetensi & conjudicibus suis commisimus; salvis rationibus tuis, si quas coram ipsis duceres proponendas. Super quibus iidem iudices te audire nullatenus voluerunt nisi prius fructus ipsius Ecclesiae, quos nec tu nec alius nomine tuo perceperat, sicut firmiter asserbas, dicto Capitulo refarcires, te nihilominus ad restitutionem quinque milium solidorum post appellationem ad nos legitime interpositam nomine fructuum con-

demnantes. Sed postmodum ad Priorem sancti Hilarij de Cella & collegas suos delegari nostras obtinuisti litteras sub hac forma, ut si constaret te post appellationem ad nos legitime interpositam ab Episcopo Nannetensi & conjudicibus suis condemnatum fuisse, ipsorum revocato processu, de negotio cognoscerent principali, alioquin partes per eos ad priorum iudicium remitterentur examen. Coram quibus cum in tantum fuerit litigatum quòd jam sola sententia deberet proferri, placuit partibus ut priorum processu iudicium remanente interim in suspenso, iidem iudices de principali cognoscerent, & tota demum causa fideliter ad nos remitteretur instructa. Testibus igitur productis ab utralibet partium coram eis, & de consensu ipsorum postmodum publicatis, post disputationem diutinam, tam eorum quam etiam priorum processum iudicium sub sigillis ad nos propriis iidem iudices remiserunt. Post haec verò tibi ac procuratori dicti Capituli in nostra praesentia constitutis dilectum filium nostrum Petrum tituli sanctae Crucis Presbyterum Cardinalem concessimus auditorem. Coram quo interrogari petisti procuratorem praedictum utrum in villa tua sita esset Ecclesia memorata, super cuius patronatu inter te ac praemissum Capitulum quaestio vertebatur. quod utique dictus concessit procurator de plano. Et secundo interrogatus ac tertio utrum crederet progenitores tuos aliquid juris habuisse in Ecclesia memorata, vel ab eisdem fuisse fundatam, utrumque credere se respondit, protestans te audiendum non esse nec ad diffinitivam sententiam procedendum nisi prius restitueres Andegavensi Capitulo quinque millia solidorum in quibus eisdem per dictum Nannetensem Episcopum & suos collegas fueras condemnatus; praesertim cum appellationem quam te ab eisdem interposuisse dicebat legitimo tempore non fueris prosecutus, quo suppresso, apostolicas litteras obtinuisti ad Priorem sancti Hilarij de Cella & suos conjudices delegari. Quorum processum nullum asserbat omnino pro eo quòd fines apostolici mandati transgressi, priusquam eis constaret de appellatione legitima, de proprietate cognoscere praesumpserunt, cum aliter jurisdictioni ordinariae non praesent, ratione cuius in eos posset à partibus contestari. Nec factas confessiones coram auditore Capitulo praedictum dicebat, cum in eo processu, qui subsistere non poterat, constitutus fuerit procurator, & si etiam

processus teneret, quod tamen instructa remissa fuerat causa ipsa, interrogationes ulterius fieri non debebant, sed esset potius ad diffinitivam sententiam procedendum. Ad hæc autem per ordinem respondisti non esse tibi aliquatenus imputandum si infra annum appellationem non fuisti profecutus objectam, cum eo tempore captus fueris, sed quam citò fuisti redditus libertati, appellationem fuisti interpositam profecutus, sicut tuis probatur testibus evidenter, ad restitutionem dictorum quinque millium solidorum te asserens non teneri, tum quia post appellationem ad nos legitimè interpositam sententia lata fuit, tum quia fructus ipsius Ecclesie ad sæpessatum Capitulum minime pertinebant, & si etiam pertinerent, non tamen probatum extitit te vel alium tuo nomine ipsis idem Capitulum spoliasse vel fructus aliquos ex eadem Ecclesia per te vel per alium percepisse. Ad id verò quod dictum est contra processum judicum ultimarum, videlicet quod formam apostolici rescripti transgressi, prius de proprietate quam de appellatione cognoverant, nec aliter iidem iudices jurisdictioni præerant ut in eos posset de consensu partium consentiri, frivolum est omnino, cum de partium voluntate, priorum judicum remanente processu, jurisdictione fuerit prorogata. Quod fit quandoque, de tempore ad tempus, de quantitate ad quantitatem, de re ad rem, de persona ad personam, de contractu etiam ad contractum, sed alio modo, prout tam in jure canonico quam civili colligitur evidenter. Quorum aliquis etsi aliter jurisdictioni forsitan non præficeret, constabat tamen eos ex nostra delegatione jurisdictionem habere. Nec obstat quod pars adversa dicebat interrogationes ulterius fieri non debere postquam instructa remittitur ipsa causa, cum contrarium obtineat tam de consuetudine Romanæ Ecclesie, quæ usque ad diffinitivam sententiam quotiens expedit partes interrogat, quam de jure. Nos igitur intellectis per auditorem prædictum quæ proposita fuerant coram eo, quia nobis constitit ex confessionibus procuratoris Capituli sæpessati intentionem tuam fuisse fundatam, & etiam usum, qualemcunque probasti, nec ex parte Capituli quicquam de proprietate, neque aliquid probatum fuit sufficienter de usu, jus patronatus tibi adjudicamus Ecclesie memoratæ, perpetuum super hoc silentium Andegavensi Capitulo imponentes. Ad hæc, ab impetitione

Tom. II.

ejusdem Capituli super quinque millibus solidorum te duximus absolvendum, cum non probaverint de fructibus ejusdem Ecclesie te aliquid percepisse. Nulli ergo &c. usque diffinitionis &c. Datum Laterani 11. Idus Junij, pontificatus nostri anno decimo quinto.

In eundem serè modum scriptum est super hoc dilectis filiis Anice vallis, sancti Lanni Toharcentis & de Ferraria Abbatibus Pictavenfis diocesis usque aliquid percepisse. Quocirca discretionis vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus quod à nobis est ratione prævia diffinitum, faciatis per censuram ecclesiasticam appellatione remota observari. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c.

BITURICENSI ARCHIEPISCOPO.

Cum inter te ex parte una & dilectos filios Abbatem & conventum Dolensis monasterij ex altera super ecclesiastica jurisdictione quam in Clericos & laicos burgi Dolensis tam de jure communi quam ex privilegiis Bituricensis Ecclesie ab apostolica sede concessis tibi competere proponebas, asserendo quod Abbas & conventus prædicti te super eadem præsumperant molestare, parte monasterij in contrarium proponente jurisdictionem eandem ad se per privilegia multorum Romanorum Pontificum pertinere, & quod tu super ipsa idem monasterium molestabas, controversia coram nobis & etiam coram iudicibus delegatis fuerit diutius agitata, & ab eisdem ad nos causa remissa sufficienter instructa, nos tandem te ac ipsius monasterij procuratoribus componendi plenariam habentibus potestatem in nostra præsentia constitutis, pro bono pacis, de consensu vestro & fratrum nostrorum consilio sic duximus providendum, ut videlicet cum in burgo Dolensi tres sint parochiales Ecclesie, una illarum, scilicet Ecclesia sancti Stephani, cum Capellano inibi serviente ad Dolense monasterium pertineat pleno jure, ac omnes homines ipsius monasterij manentes in præsentiarum in burgo Dolensi, & etiam homines monasterij qui aliunde ad burgum ipsum accesserint habitandum, necnon & alij quilibet qui homines monasterij fient & inhabitaverint burgum, cum omni posteritate sua ad ejusdem dominium pertinente ac manente in burgo, Clerici quoque qui sunt vel fuerunt vel fuerint filij hominum monasterij, manentes in burgo, erunt parochiani Ecclesie suprascriptæ, & Abbas

NNnn ij

*Epist. 126.
De jurisdictione ecclesiastica
burgi Dolensis.
Vide quintam compilationem
lib. 1. tit. 1. c. 6.*